

El salari mínim català hauria de superar els 1.300€, segons els estàndards europeus

Els organismes internacionals recomanen que la renda mínima equivalgui al 60% del sou mig i estigui regionalitzada, i això implica pujar-la més de 400 euros a Catalunya.

L'acord entre PSOE i Podem per als pressupostos generals de l'Estat del 2019 incloïa un augment del salari mínim interprofessional (SMI) fins als 900 euros. Es tractava, com recorden sovint els seus defensors, de l'increment anual més elevat de les darreres dècades i **deixava en paper mullat l'acord entre els grans sindicats i patronals espanyoles** per fixar un salari mínim de referència als convenis col·lectius de 1.000 euros, el 2020, atès que era una quantitat mínima molt similar a la que es pretenia fixar per aquell any per a tots els contractes, si es mantenia la tendència i els pactes assolits.

Més enllà de reconèixer que, sens dubte, aquella mesura ha millorat les condicions laborals d'aquells treballadors i treballadores que llavors percebien salaris inferiors als 900 euros, des de la Intersindical-CSC lamentem que aquest augment segueix sent **clarament insuficient pel que fa als estàndards fixats per les organitzacions internacionals** i per garantir unes condicions laborals mínimes a les classes treballadores. A més, segueix partint d'una concepció centralista de l'Estat que **ignora qualsevol bri de plurinacionalitat o diversitat interna**, tant pel fet que no preveu que governs com el català tinguin gens de capacitat per adaptar aquest SMI a la pròpia realitat com pel fet que el seu impacte ha estat clarament diferent en cadascun dels territoris, per les seves casuístiques laborals i econòmiques particulars, al marge de la política.

El cost de la vida o l'estructura salarial no són les mateixes a Catalunya, al País Valencià, a les Illes Balears, al País Basc, a Galícia, a les Canàries o a qualsevol altra zona de l'Estat. Per tant, fixar un salari mínim homogeni, sense cap marge de maniobra de cada territori, no és innocu, sinó que pot implicar que **es generin desigualtats entre les classes treballadores més empobrides de cada territori**, dotant a algunes de més poder adquisitiu que a les altres. A realitats i problemàtiques diferents no es pot aplicar la mateixa recepta.

I menys en un moment en què Catalunya reclama majors cotes de sobirania, entre altres aspectes, per millorar les condicions de vida i de treball per a la majoria de la població. **L'àmbit laboral ha estat sempre un vedat privat per al govern espanyol**, que s'ha resistit a traspassar qualsevol tipus de competència en aquest camp a la Generalitat i la resta de governs que, com el basc, n'han reclamat. I aquest cas del salari mínim és una nova evidència sobre la concepció unitària de l'Estat que tenen els grans partits espanyols, que usen aquest esquer per exigir a l'independentisme suport acrític als pressupostos, mentre l'executiu central es nega a negociar l'autodeterminació, i la Fiscalia i els tribunals estatals segueixen mantenint presos polítics catalans i reprimint activistes.

En aquest marc, el Govern va aprovar l'1 d'agost, a instàncies del vicepresident i conseller d'Economia i Hisenda, Pere Aragonès, calcular quin hauria de ser un “salari mínim de referència català i la seva incidència potencial”. A diferència de la nostra reivindicació, **aquest salari mínim que planteja l'executiu català no seria d'obligat compliment a totes les empreses** com sí que ho és el salari mínim espanyol, sinó que es tracta bàsicament d'una invitació als sindicats i patronals més representatius al país (CCOO, UGT, Foment, Pimec i Fepime) per tal que acordin implementar a través de la negociació col·lectiva i els convenis d'àmbit català aquesta nova quantitat com la mínima a establir als contractes. Si ho fessin, però, seria de forma voluntària i tan sols seria d'aplicació en aquells sectors on totes les parts ho haguessin acordat, tant sindicats com empreses. Un desig complicat, atès que fins i tot CCOO i UGT han renunciat sempre a plantejar mesures com aquestes i, en el darrer Acord Interprofessional de Catalunya -firmat el setembre de 2018 i vigent fins al 2020-, es van fer seus acríticament els increments salarials pactats a nivell espanyol, segons els estàndards estatals.

La Generalitat, en tot cas, no té competències per anar més enllà -fins i tot alguns partits havien plantejat abans fixar un salari mínim de referència a la ciutat de Barcelona, amb la mateixa lògica- i, malgrat totes les limitacions, des de la Intersindical-CSC **valorem positivament que finalment guanyi força la idea conforme cal reclamar un salari mínim català**. Una mesura que des de fa molts anys defensem quasi en solitari i que considerem imprescindible per garantir un mínim de qualitat de vida als treballadors i les treballadores i fer front als casos més flagrants de precarietat salarial.

Per això, malgrat que històricament reivindicàvem un salari mínim català de 1.200 euros, **la Intersindical-CSC actualitzem aquests càlculs, d'acord amb els estàndards internacionals**, per contribuir al debat públic i pressionar per aquest horitzó, reclamant coherència en aquest sentit a tots els actors. Així, lamentem de nou que l'augment del salari mínim a 900 euros per a tot l'Estat és clarament insuficient i injust, sobretot per als treballadors i treballadores catalanes, perquè:

- La fixació d'un salari mínim estatal comú no té en compte les diferències de poder adquisitiu a cada territori. A Catalunya, segons els estudis fets per la Generalitat¹, **el cost de la vida és fins a 30 punts superior a Extremadura**, cosa que provoca que, amb el mateix salari mínim, la capacitat de compra sigui molt diferent. En concret, segons aquests mateixos càlculs, el que a Extremadura costa 900 euros costaria 1.216,1 euros a Catalunya, o el que a les Canàries costa 900 euros, a Catalunya costaria 1.175,1 euros, més d'un 30% més en cada cas. Les divergències són clares i tan sols hi ha dos territoris on el cost de la vida sigui superior a Catalunya. En la següent taula es pot consultar quant costaria a Catalunya el que a cada territori costa 900 euros:

	equivalent a...	diferència
Extremadura	1.216,1	35,1%
Canàries	1.175,1	30,6%
Castella i Lleó	1.151,5	27,9%
Astúries	1.110,9	23,4%
Castella-la Manxa	1.109,7	23,3%
La Rioja	1.080,2	20,0%
Galícia	1.056,8	17,4%
Andalusia	1.053,4	17,0%
País Valencià	1.050,0	16,7%
Múrcia	1.030,1	14,5%
Aragó	1.013,0	12,6%
Balears	987,4	9,7%
Cantàbria	985,4	9,5%
País Basc	906,7	0,7%
Catalunya	900,0	0,0%
Navarra	882,9	-1,9%
Madrid	852,8	-5,2%

- Per aquest motiu **l'OIT recomana regionalitzar els salaris mínims**² i no fixar-ne un a nivell estatal -en especial en casos com Espanya, el qual és un estat relativament gran i divers-, per evitar precisament que la llei determini poders adquisitius diferents segons s'hagi nascut i es visqui en un punt o altre. Així mateix, els estàndards europeus (els fixats pel Consell d'Europa o el Parlament Europeu⁴, per exemple) defensen que **el salari mínim hauria d'equivaldre al 60% del salari mig**⁵. En tot cas, però, el 60% del salari mig a Catalunya no és el mateix que el salari mig d'aquells territoris on el cost de la vida és més baix i, per tant, els sous també ho són més, de mitjana.

¹ Es pot consultar sencer l'estudi "Estimació de les paritats de poder adquisitiu per a les comunitats autònomes espanyoles" al web de la Generalitat: http://economia.gencat.cat/web/.content/70_economia_catalana/arxius/colleccions/monografies/M_17_2015.pdf

² OIT: "Les ràtios nacionals també haurien calcular-se a nivell desglossat per sector, sexe i regió, per tal d'identificar els grups o les regions amb més probabilitats de ser afectats per l'aplicació d'un salari mínim": https://www.ilo.org/global/topics/wages/minimum-wages/setting-adjusting/WCMS_536296/lang-es/index.htm

³ En aquest informe, el Consell d'Europa ja denuncia el 2009 que "la situació a Espanya no està de conformitat amb l'article 4.1 de la Carta [Social Europea] pel fet que el salari mínim cau molt per sota del llindar del 60% del salari mitjà": <https://rm.coe.int/168070caaf>

⁴ El Parlament Europeu va aprovar el 2011 una resolució per la que apostava perquè "la Comissió ajudi als estats membres a compartir les millors pràctiques en relació amb els nivells mínims d'ingressos i encoratja als estats membres a desenvolupar plans d'ingressos mínims basats, com a mínim, en un 60% de l'ingrés medià a cada estat membre": <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2011-0495&language=EN>

⁵ Com es desprèn dels peus de pàgina anteriors, hi ha cert debat sobre si cal agafar de referència per al SMI el 60% del salari mig o el 60% de la mediana salarial. El primer, més conegut, equival a la repartició en parts iguals -per a la totalitat de la població assalariada- de les rendes nacionals o territorials. En canvi, el segon assenyalava el salari en què la meitat dels sous serien majors i l'altra meitat, inferiors. Per posar un exemple, en el cas que tres treballadors/es cobressin 1, 2 i 7 euros, respectivament, el salari mig seria de 3 euros -9 euros, en total, repartits, entre els tres- i la mediana salarial seria de 2 euros -és el salari a partir del qual, la meitat dels altres salaris són inferiors i l'altra meitat, superiors-. Els que defensen agafar de referència la mediana salarial argumenten que aquest és un càlcul que evita les desviacions provocades pels salaris molt elevats, quan hi ha grans desigualtats -com és el cas català i espanyol-. Des de la Intersindical-CSC, però, reivindicuem que, a més d'una eina per garantir un mínim vital a tots els treballadors i treballadores, el salari mínim ha de servir per reduir les desigualtats existents i, en aquest sentit, agafar el salari mig com a referència és més útil.

Per garantir un mínim vital i disminuir les desigualtats a cada lloc per igual, per tant, no es pot fixar el mateix salari mínim, si es volen seguir les recomanacions de les institucions internacionals o simplement el sentit comú. Fent una extrapolació de quin és el salari mig aproximat a cada territori a mitjans del 2019⁶, el sou mig al País Basc d'un treballador a temps complet ronda els 2.524 euros -en brut i en 14 pagues-, a Catalunya seria de 2.200,2 euros, a les Balears de 1.896,9 euros o al País Valencià de 1.851 euros, mentre que, a d'altres zones, seria més baix. D'aquesta manera, a les Canàries o Extremadura, el salari mínim previst de 900 euros quedaria a poc més de 100 euros del 60% del salari mig -una quantitat ja prevista d'augmentar, segons els acords estatals-, però **a Catalunya tan sols arribaria al 40,9%**. Perquè a Catalunya equivalgués a aquest 60% -i, per tant, complís els estàndards europeus-, **el salari mínim hauria de ser força superior, de 1.320,1 euros**⁷. Evidentment, els treballadors i les treballadores canàries i extremenyes tenen dret a un salari mínim de 1.000 euros, el qual estaria a prop de satisfer els estàndards internacionals, però fins i tot aquesta quantitat seria insuficient per als catalans i catalanes, que han de fer front a un cost de la vida superior. Un salari mínim de 900 o 1.000 euros pot ajudar a combatre el fenomen de la persona treballadora pobre i precària a determinats territoris, però no a Catalunya.

	Sou hora 2017	Sou mig 2017	Sou mig 2019	900 és % sou	60% seria
País Basc	18,48	2.410,3	2.524,0	35,7	1.514,4
Navarra	17,31	2.257,7	2.336,3	38,5	1.401,8
Madrid	16,87	2.200,3	2.269,5	39,7	1.361,7
Catalunya	16,06	2.094,7	2.200,2	40,9	1.320,1
Astúries	15,23	1.986,4	2.094,8	43,0	1.256,9
Mitjana estatal	15,13	1.973,4	2.041,8	44,1	1.225,1
Aragó	14,79	1.929,0	2.014,1	44,7	1.208,5
Cantàbria	14,25	1.858,6	1.981,0	45,4	1.188,6
Galícia	13,71	1.788,2	1.917,0	46,9	1.150,2
Castella i Lleó	14,14	1.844,3	1.902,8	47,3	1.141,7
Illes Balears	14,16	1.846,9	1.896,9	47,4	1.138,1
La Rioja	14,38	1.875,6	1.891,7	47,6	1.135,0
País Valencià	13,92	1.815,6	1.851,0	48,6	1.110,6
Andalusia	13,94	1.818,2	1.849,0	48,7	1.109,4
Múrcia	13,67	1.783,0	1.817,8	49,5	1.090,7
Castella-la Manxa	13,49	1.759,5	1.768,4	50,9	1.061,0
Extremadura	12,93	1.686,4	1.743,8	51,6	1.046,3
Canàries	12,49	1.629,1	1.689,5	53,3	1.013,7

- Una altra evidència conforme aquesta mesura impactaria de forma molt diferent a cada territori és que l'augment del salari mínim a 900 euros hauria arrossegat cap amunt menys sous a Catalunya que a la majoria de les altres zones de l'Estat -on ja són més baixos, insistim, precisament perquè el cost de la vida és més baix, no necessàriament perquè les classes populars siguin més pobres-.

⁶ Per calcular quin seria el salari mig per jornada completa a cada territori per al 2019, la Intersindical-CSC ens hem basat en les dades de l'INE, amb les següents operacions: agafar de base el guany per hora normal de treball -el qual equival al salari brut per hora- a cada territori, obtingut de l'enquesta anual d'estructura salarial per al 2017 -últimes dades disponibles-; multiplicar aquesta quantitat per 1.826 hores -la jornada completa màxima permesa, equivalent a 40 hores setmanals- per obtenir el salari mitjà anual per una jornada completa; dividir la xifra per 14 per saber el salari mitjà mensual per jornada completa el 2017; i finalment extrapolar aquest sou al 2019 multiplicant-lo per l'augment del cost salarial que hi ha hagut a cada territori entre la primera meitat de 2017 i la primera meitat de 2019, segons l'enquesta trimestral del cost laboral -és una dada que inclou altres costos més enllà del mateix salari ordinari, però que és una bona referència pel que fa a l'evolució de sous-.

⁷ I això, sense tenir en compte que, apujant el salari mínim, el sou mig creixeria i, per tant, caldria anar apujant de nou el salari mínim i ajustant-lo perquè equivalgués finalment al 60% del salari mig. El SMI, per tant, acabaria sent superior a aquests 1.320,1 euros, si es volguessin complir els estàndards europeus. Així mateix, cal tenir en compte que aquest salari és en brut -com també ho són els 900 euros actualment fixats a nivell estatal-, mentre que la quantitat neta que percebria la persona assalariada seria d'uns 1.100 euros, aproximadament, en 14 pagues.

Segons un estudi de Fedea⁸, **tan sols un 2,4% dels catalans cobraven el salari mínim previ** -o l'equivalent, en jornades no completes- i, un cop apujat aquest a 900 euros, la mesura hauria arrossegat automàticament cap amunt el 6,1% de les retribucions. En canvi, la quantitat de salaris impactats per l'increment hauria estat molt major a Extremadura (13,3%), Canàries (13,8%) o Múrcia (10,5%). Els beneficis de la mesura no han estat equivalents arreu perquè no tenen en compte les diferències salarials i de cost de la vida existents. La cobertura del salari mínim el 2018 i la prevista el 2019 a cada territori és la següent:

	Cobertura 2018	Cobertura 2019
Canàries	4,3%	13,8%
Extremadura	6,5%	13,3%
Múrcia	4,0%	10,5%
Andalusia	3,9%	9,6%
Castella-la Manxa	5,1%	9,2%
País Valencià	3,6%	8,4%
Galícia	3,2%	8,1%
Mitjana estatal	3,2%	7,6%
Madrid	3,3%	7,6%
Astúries	2,8%	6,7%
Cantàbria	2,5%	6,4%
Catalunya	2,4%	6,1%
Castella i Lleó	2,5%	5,9%
La Rioja	2,0%	5,5%
Aragó	2,3%	5,0%
Balears	2,0%	4,5%
País Basc	1,8%	3,4%
Navarra	1,8%	3,1%

En paral·lel, una de les conclusions que també es deriven d'aquesta mesura és **la inutilitat evidenciada pel que fa a la negociació col·lectiva dels agents socials estatals** i, molt en concret, de CCOO i UGT, que van signar fa un any un acord salarial per tal d'apujar el salari mínim dels convenis progressivament fins als 1.000 euros, el 2020⁹. És el mateix horitzó que pretenien implementar PSOE i Podem, cosa que, d'aprovar-se, faria que el terra salarial fixat pels convenis fos exactament el mateix que el salari mínim interprofessional. Quin benefici hauria comportat la negociació col·lectiva, per tant?

En el cas dels **sindicats majoritaris a Catalunya, també CCOO i UGT, la inutilitat del seu pactisme social és doble**, ja que, com ja s'ha subratllat, en l'Acord Interprofessional de Catalunya 2018-2020¹⁰ van donar per bona la negociació salarial segellada per les seves cúpules estatals. La inutilitat és doble perquè, renunciant a fixar un salari mínim als convenis catalans, no només són incapaços d'anar més enllà del que preveu el govern espanyol -com en l'acord salarial espanyol-, sinó que, a més, refusen reclamar per als treballadors i les treballadores catalanes un poder adquisitiu i una reducció de les desigualtats equivalent a la que s'aconseguiria en altres territoris de l'Estat amb aquesta mateixa mesura, com s'ha evidenciat.

⁸ "Aumento del salario mínimo: datos para el debate", de Florentino Felgueroso i Marcel Jansen, al web de Fedea: <http://documentos.fedea.net/pubs/ap/2018/ap-2018-02.pdf>

⁹ Acta de firma del IV acord per a l'ocupació i la negociació col·lectiva 2018-2019 i 2020: http://www.ugt.es/sites/default/files/acta_acuerdo_aenc_2018_2020_firmado_ugt.pdf

¹⁰ Text de l'Acord Interprofessional de Catalunya per als anys 2018-2020, publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i que inclou que, "atesa la importància dels acords assolits en matèria salarial per les confederacions empresarials i sindicals estatals que representen les organitzacions signants de l'AIC, es valoren positivament i de referència a Catalunya": http://dogc.gencat.cat/ca/pdogc_canals_interns/pdogc_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=826285&language=ca_ES

Fins i tot el Govern català ha posat aquesta qüestió sobre la taula abans que els propis sindicats, cosa ben rellevant. I un cop plantejat a aquest nivell, ni tan sols s'han compromès a traslladar-ho a la negociació col·lectiva, renunciant de nou a una mínima defensa d'uns sous adequats al cost de la vida català, fins i tot després de l'empenta de la Generalitat.

Per tot això, **des de la Intersindical-CSC:**

1.- Reclamem la fixació d'un salari mínim superior als 1.300 euros per als treballadors i treballadores catalanes, per complir amb els estàndards salarials mínims internacionals, una reivindicació per la qual es van manifestar milers de persones l'1 de maig passat convocades per la plataforma **Alcem-nos**¹¹. Cridem a la resta d'agents socials, sindicals, econòmics, polítics i altres col·lectius a fer front comú entorn aquesta reivindicació cabdal per lluitar per unes mínimes condicions de treball dignes.

2.- Lamentem que, davant nombroses resolució i mocions votades els darrers mesos al Parlament reclamant un salari mínim de 1.200 euros, JxCat i ERC hi votessin en contra i tan sols ho fessin a favor la CUP i Catalunya en Comú Podem. L'independentisme majoritari ha d'entendre que, oposant-se a millores laborals per a la majoria de les classes populars, l'eixamplament de la majoria sobiranista i la implementació de la República catalana seran més llunyanes. **Quim Torra es va comprometre amb un salari mínim de 1.100 euros** en el seu discurs d'investidura¹² i el pla de govern presentat el setembre de l'any passat inclou el compromís d'impulsar "l'establiment d'un salari català de referència del 60% del salari mitjà a la negociació col·lectiva a Catalunya"¹³. Ha quedat demostrat en aquest document que els 1.100 euros citats per Torra, per tant, són incompatibles amb aquest percentatge adequat a les recomanacions internacionals.

3.- Reclamem a la Generalitat que sigui exemplar i que faci passes efectives cap a aquest horitzó d'un salari mínim de 1.300 euros actuant en aquells àmbits en què té competències, **limitant la contractació pública a aquelles empreses que demostrin que no tenen cap empleat o empleada amb sous per sota d'aquesta quantitat** -la llei Aragonès queda lluny de blindar res semblant, perdent una oportunitat en aquest sentit- i **fixant aquesta retribució com el salari mínim a l'administració** entre els funcionaris i funcionàries i la resta d'empleats i empleades públiques.

4.- De cara a l'elaboració dels pressupostos del 2020, reclamem que **el Govern inclogui una rebaixa de l'IRPF en les rendes més baixes**, les quals estan pagant ara el tipus més elevat entre les que tenen els mateixos ingressos a la resta de l'Estat¹⁴. La precarietat no només la provoquen els ingressos escassos i el salari mínim insuficient, sinó també la injustícia d'un sistema fiscal regressiu que carrega els esforços en els i les que menys tenen. Aquesta disminució dels ingressos s'hauria de

¹¹ "L'independentisme reclama la «República dels drets socials»", crònica de l'1 de maig a NacióDigital: <https://www.naciodigital.cat/noticia/153930/independentisme/reclama/republica/dels/drets/socials>

¹² Discurs d'investidura de Quim Torra, penjat per l'Ara: https://www.ara.cat/2018/05/14/Discurs_de_la_segona_sessio_debat_investidura_Torra.pdf

¹³ Es pot consultar el pla de Govern de la XII legislatura a: http://www.govern.cat/pres_gov/govern/ca/pla-govern/PdG.pdf

¹⁴ "L'IRPF a Catalunya: les rendes baixes són les que paguen més de l'Estat i les altes paguen menys que la mitjana", article a l'Ara: https://www.ara.cat/politica/LIRPF-Catalunya-paguen-mitjana-estatal_0_1574842664.html

¹⁵ Es pot descarregar la moció 5/XII del Parlament de Catalunya, sobre la normativa del Parlament anul·lada i suspesa pel Tribunal Constitucional, a: <https://www.parlament.cat/getdocie/12000524>

compensar amb un increment dels tributs a les rendes elevades i a les grans fortunes i amb la recuperació dels impostos suspesos o anul·lats per l'Estat, tal com la majoria independentista es va comprometre a fer el juliol de l'any passat, junt amb el reimpuls de les lleis socials tombades pel Tribunal Constitucional¹⁵.

Portem la República als centres de treball! Fes el pas, vine amb nosaltres!

📍 Ens pots trobar a:

Barcelona | Carrer Alí Bei 119.

Lleida | Carrer Maragall 61, baixos.

Tarragona | Carrer Mercè 20, baixos.

Girona | Carrer Camp de Mart 3, baixos.

Manresa | Carrer Caritat 28.

Afília-t'hi!

www.intersindical-csc.cat